

DÉLMAGYARORSZÁG

80. évfolyam, 192. szám
1990. augusztus 4., szombat

ALAPÍTVÁ: 1910-BEN

Havi előfizetési díj: 101 + 20 forint
Ára: 5,30 forint

A Magyar Köztársaság elnöke: Göncz Árpád

Az Országgyűlés lapzártakor még mindig az önkormányzati törvényt gyűrte — Előrehozzák a német választásokat — Sütő András exkluzív interjúja — Kik voltak a „békepapok”?

Emlékeztetés napja a nemzetnek a tegnapi. Szabad és demokratikus választási procedúrát követően elsőprő főlényen Göncz Árpádot választották a Magyar Köztársaság elnökévé. A Károlyi Mihály, Tildy Zoltán örökébe lépő író-politikus 68 éves. Jogi tanulmányai után a más- képpen gondolkodók hányatott sorsát élte. Dolgozott a Független Kisgazda-, Földmunkás és Polgári Pártban, szerkesztette a Nemzedék című folyóiratot. Az 1956-os forradalmat követően a Bibó-per másodrendű vádlottjaként életfogytiglant kapott — hat esztendő múltán szabadult. Műfordítóként, íróként tevékenykedett. Több kötetet jelent meg, 1983-ban József Attila-díjat kapott. 1989 vége óta az Írószövetség elnöke. Alapítója a Szabad Kezdeményezések Hálózatának, az SZDSZ-nek, a Történelmi Igazságtétel Bizottságnak.

Jeles napja volt a tegnapi Szegednek is. Sütő András A szúzi menegző című parabolisztikus drámájának szabadtéri bemutatója kultúrtörténeli ünnep és politikai tett. Még melegebbé tette az estét a szerző jelenléte.

Különböző szokványos hét végi nap volt a pénteki. A híreket pedig ki-ki élethelyzete és vérmérséklete szerint fogadja: emelkedik a minimálbér — elfogyott a szociálissegély-keret — zajonganak az éjszakában — búcsúra készülnek Alsóvároson...

„A magyar demokráciát szolgálom”

Göncz Árpádot, és miután más javaslat nem érkezett, ő az egyedüli jelölt. Mivel az alkotmány rendelkezése szerint a köztársasági elnököt titkos szavazással és kétharmados többséggel választják, Szabad György szünetet rendelt el, hogy a képviselők leghassák voksukat. A szavazás igazolta az előzetes várakozásokat, hiszen a leadott 310 voksból 295 szolt Göncz Árpád mellett, s mindössze tizenhárom képviselő szavazott ellene. Ezzel tehát az Országgyűlés nagy többséggel Göncz Árpádot megválasztotta a Magyar Köztársaság elnökévé.

A Házelnök a nagy történelmi elődök — Hunyadi János, Kossuth Lajos, Tildy Zoltán — példáját idézve hangsúlyozta: az Országgyűlés úgy ítélte, hogy Göncz Árpádot kiváló felkészültsége, tiszta múltja, előítélet-mentessége és igazságérzete alkalmassá teszi az államfői tiszt betöltésére.

Szabad György köszöntő szavaira Göncz Árpád válaszolt.

— Engedjék meg — mondotta —, hogy első szavam

a köszönet szava legyen: jóleső érzés, hogy a Ház valamennyi pártja s a függetlenek csoportja egyaránt egyetértett jelöléssel, hiszen Ők — a szabad választások egyértelmű tanúsága szerint — a magyar nép túlnyomó többségét képviselik, s így joggal tekinthetem magam nem csupán az ország háza, hanem az ország közös választottjának. Meglehet, ennek éke- sebb kifejezése lett volna, ha magának a népnek a színe előtt méretem volna meg, mégis úgy érzem, hogy az elnöki hivatal aligha birt volna el, tekintélyének súlyos csorbulása nélkül, még több havi ideiglenességet. Amit az ország politikai stabilitása s nyílt volna meg. Hangsúlyozta: „Nem vagyok, nem lehetek pártok, pártérdekkel szolgálja. Világéletemben, pártban és párton kívül, a nemzet függetlenségét, a szabad gondolatot, a szabad szót, a szabad hazában, a szabad hit gondolatát, a társadalmi igazság emberi jogokban ki- teljesedő, megkülönböztetést és kirekesztést el nem ismerő védelmét szolgáltam és fogom szolgálni. A pártvi- tátkban is érlelődő magyar demokráciát. A jövőt. Azt a jövőt, amit a két győztes és győzelme teljében elta- posott magyar forradalom, 1848 jobbágyszabadító és 1956 munkásfelszabadító szabadságharca jelöl, azt a demokráciát, aminek teljes megvalósításával még min- dig adósok vagyunk.

— Életem ugyancsak kac- karingós pályáján az a sze- rencse jutott osztályrésze- mül, hogy megélhettem a munkássorsot, a paraszti sorsot, a szabad értelmiségi sorsot. Nem vagyok hát al- kalmas rá, hogy szűk osz- tályérdeknek kovácsa legyek. Ha szolgálni kívánok vala- kit, azokat szolgálom, akik- nek szolgálójuk nincsen: a védteleneket. Aki nek sem a darutollas úri világban, sem az egyenlők közt egyen- löbbek világában nem ju- tott szó, akik a versenytár- sadalom versenyképtelenjei. Aki nek nincs eszközük

megvédeni önmagukat. S akik épp ezért leginkább szorulnak védelemre.

— Végezetül hadd mond- jam meg Önöknek, hogy nem félek a vitáktól, nem rejtettem eddig sem, és nem rejtem ezután sem soha véka alá a véleményem: mert vitában érik az igaz- ság. Mindig is bíztam és bízom az igazság erejében. Mint ahogy bízom abban is, hogy a magyar nép tö- kéletesen érett a demokrá- ciára: felismeri és képes megvédeni az érdekét, igá- zát, s mint ahogy a közel- múltban többször is bebizony- osodott, ítélete biztos, és azt szóval-tettel ki is nyil- vánítja. Joggal hiszem hát, hogy fényes jövő vár rá. Ebben a hitben merem vál- lalni megtisztelő megbízatá- suk, hogy Önökkel együtt e jövő szolgálója legyek — mondotta Göncz Árpád.

*
Göncz Árpádot elnökké választása alkalmából — ez a megbízatása négy évre szol — katonai tisztelet- adással köszöntötték az Or- szágház előtt, a Kossuth té- ren. Az épület főbejáratán kilépő államfőt több ezres, főként szabad demokrata zászlót lengető tömeg ová- ciója fogadta. A díszszemle után Göncz Árpádnak az állampolgárok is gratulál- hattak.

A sajtótájékoztatón a kér- désekre elhangzott vála- saiból egyébként — fáradt- sága ellenére is — sugár- zott a Göncz Árpád egyé- niségéből fakadó derű, op- timizmus és közvetlenség. „Ne kérdezzék, hogy érzem magam, mert nem tudom — mondta, amikor megérkezett a sajtótájékoztató színhelyé- re —, meg vagyok hatva, te- le vagyok szorongással, büsz- ke vagyok...”. Két alka- lommal is kitért arra: túl- ságosan sokat emlegetik — a sajtó is —, hogy ő egy erős Parlament mellett gyenge köztársasági elnök. Hite, meggyőződése szerint pontosan annyi hatalma lesz, amennyit a társadalomtól kap.

(Az összeállítás a 2. oldalon folytatódik.)

Barátaim vannak — jóban, rosszban

Sütő András a hangulatkeltésről, a fenyegetettségről, a reményről

Megígérte, hogy eljön, meg is érkezett. A szúzi menegző szegedi bemutatójára jött hozzánk, mégsem csak a szerzőt, a magyar írókat tisztelhetjük benne. Sütő András, bár betegsége miatt nem vállalhatott szerepet a májusi romániai képviselő-választásokon, szavának politikai súlya van az erdélyi magyarság mindennapos küzdelmében. Egészsége, szerencsére, javulóban; örömmel hallottam, hogy Szegeden új szemüveget kapott, amivel jobban lát. Túlzsúfolt programja miatt kissé fáradt, de meleg szavú ember benyomását keltette, amikor a Tiszatáj szerkesztőségében találtam. Dél előtt a klinikán vizsgálták meg a szemét, innen érkezett baráti beszélgetésre. A szúzi menegzőt még 1981-ben le- közlő Tiszatáj szerkesztőségébe, ahonnan találkozássá sietett az őt meghívó Speter Erzsébethez, akinek ala- pitványdíját annak idején, romániai elszigeteltsége mi- att, nem sikerült személyesen átvennie. Az úton, a Ke- leti György ezredes vezette autóban (ő hozta Marosvá- sárhelyről Szegedre) beszélgettünk az égető erdélyi problémákról.

— Mi a véleménye arról, ket is sértik. Sajnos, a do- hogy a román kormánypár- log nem marad hatás nél- ti lapok, mint a Scinteiből- küli. A hangulatkeltés befo- lett Adevarul, az Azi, vagy lyásolja a tudatlan és amúgy a Dimineata nem titkolt is elfogult tömegeket, köny- célzatossággal olvasói leve- nyen kialakulhat a pogrom- lek halmazát közlik, melyek hangulat. Szélsőséges ele- az ön bíróság elé állítását meknek állhat érdekében az követelik hazaárulás és hi- ilyesmi.

— Ezek nevetséges politi- — A nemrég indult Nagy- kaj spekulációk. Akik ilyen Románia című lap külö- abszurd véleményeknek nön- sen sértő megjegyzéseket ret adnak, azok saját népu- (Folytatás a 3. oldalon.)

VASÁRNAP IS
DÉLMAGYARORSZÁG

Menegző a Dóm téren

Menegző volt tegnap este a Dóm téren. Sütő András A szúzi menegző című drámáját mutatták be. A darab problematikája először a szerző Perzsák című esszéjében vetődik föl. Nagy Sándor, a macedon uralkodó nagy asz- szimilációs ötletéről, melynek során tízezer perzsa lányt kényszerített görög és macedon katonákhoz, később drá- márt írt. A mű a hódítók és meghódítottak viszonyáról, konfliktusairól szól, arról, hogy ebben a kényszeredett helyzetben is születhet igazi szerelem.

Ruszt József 1981-es nemzeti színházbeli rendezését újította föl. A szereplőgárda részben a régi előadásból (Bessenyei Ferenc, Sinkovits Imre, Avar István, Szokolay Ottó), részben a Független színház tagjaiból (Kaszás Gé- za, Kalocsay Miklós, Szervét Tibor, Koltai Helga, illetve több epizódszereplő), részben pedig a szegedi társulat tag- jaiból (Dobos Katalin, Király Levente, Mentés József) verbuválódott. Ugyancsak először alakította Eannát Ko- váts Adél, a Nemzeti ifjú színésznője.

A bemutatót megtekintette a szerző, Sütő András is, aki néhány napig Szegeden tartózkodik. A tegnapi esti premier után ma este is színre kerül a darab. (Nagy László felvétele a főpróbán készült, középen Dobos Kata- lin Roxáné szerepében.)

